

KOMMUNALT BEREDSKAB

Forebyggelse af vold og seksuelle overgreb
mod børn og unge

ROSKILDE
KOMMUNE

Forord

Roskilde Kommunes vision er, at alle børn og unge i Roskilde Kommune oplever, at de er en del af et fællesskab. Det betyder blandt andet, at børn og unge oplever, at dagtilbud, skoler, sociale myndigheder og andre professionelle voksne har bygget troværdige og trygge rammer op omkring dem. Trygge rammer hvor børn og unge kan modtage en tidlig indsats og støtte.

”Børn og unge har ret til et godt liv, og de har krav på beskyttelse og inddragelse.”

Satsuljepartierne vedtog i 2013 overgrebspakken til beskyttelse af børn og unge mod vold og seksuelle overgreb. Derfor skal kommunerne have et beredskab, der kan støtte det forebyggende og opsporende arbejde. Beredskabet skal være udformet skriftligt og godkendes i Byrådet.

Roskilde Kommune har udarbejdet dette kommunale beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. Det kommunale beredskab er en del af en fælles ramme for, hvordan vi ønsker, at alle professionelle, der har med børn og unge at gøre, skal handle. Det vigtigste er, at alle professionelle får de bedste forudsætninger for at forebygge, opspore og handle på mistanke og viden om overgreb. Vi skal sikre, at børn og unge i Roskilde Kommune får de bedste rammer for en tryk opvækst og udvikling.

Indhold

Forord	2
Indhold	3
Indledning	4
Tidlig opsporing	5
Særligt udsatte børn og unge	6
Risikofaktorer for seksuelle krænkelse på nettet	6
Definition: Vold	8
Definition: Psykisk vold	8
Definition: Seksuelle overgreb	8
Definition: Grooming	9
Definition: Sextortion	9
Værdier i Roskilde Kommune	11
Skolernes antimobbestrategi	11
Forebyggelse af vold og seksuelle overgreb	12
Handleplan for forebyggelse	13
Forebyg allerede i ansættelsen	14
Handleveje - Hvor meget ved du?	15
Handleveje - Brug Roskildemodellen	16
Handleveje - Ved mistanke og konkret viden	17
Mistanke/viden i.f.t. forældre/stedforældre	18
Mistanke/viden i.f.t. anden voksen i barnets perifære netværk	20
Mistanke/viden i.f.t. ansat	22
Mistanke/viden i.f.t. andet barn under 15 år	24
Pressehåndtering	26
Med barnet i centrum	27
Bilag	
Bilag 1 - Lovgrundlag	
Bilag 2 - Forberedelse til ansættelsesamtaler	
Bilag 3 - Hvad gør 'Børn og Unge' ved en underretning om vold og seksuelle overgreb?	
Bilag 4 - Børnehus Sjælland	

Indledning

Det kommunale beredskab

Fysisk og psykisk vold og seksuelle overgreb kan have vidtrækkende konsekvenser for børn og unge. Som fagpersoner i Roskilde Kommune har vi ansvaret for at beskytte børn og unge og bidrage til, at vi så tidligt som muligt bliver opmærksomme på og reagerer, hvis børn og unge udsættes for vold eller seksuelle overgreb.

”Det kræver viden, kompetencer og handling”

Roskilde Kommunes beredskab sigter mod at undgå vold og seksuelle overgreb mod børn og unge, herunder også digitale overgreb. Beredskabet angiver, hvordan de professionelle i kommunen skal handle, når der er mistanke, bekymring eller viden om vold eller seksuelle overgreb.

Målgruppe

Beredskabet henvender sig til alle professionelle, der i deres arbejde har kontakt med børn og unge under 18 år. Det gælder både:

- Ledere og ansatte i dagpleje, dagtilbud, skoler, skolefritidsordninger og klubber,
- sundhedsplejen,
- myndighedsrådgivere,
- PPR,
- Dagtilbuds- og skolesocialrådgivere,
- UU,
- ansatte i behandlingstilbud til børn og unge og deres familier,
- den kommunale tandpleje,
- døgninstitutioner,
- socialpædagogiske opholdssteder,
- plejefamilier og andre, der er i kontakt med børn og unge under 18 år.

Mål

Det kommunale beredskab skal medvirke til:

- at fagpersoner får den tilstrækkelige viden til at reagere
- at fagpersoner arbejder tværfagligt og tværsektorielt i håndteringen af sagerne
- at fagpersoner bliver bedre til at forebygge, opspore og håndtere sager, hvor børn og unge udsættes for vold eller seksuelle overgreb
- at fagpersoner bliver i stand til at iværksætte en faglig kvalificeret indsats

Tidlig opsporing

Mulige tegn og reaktioner

Det er skadeligt for børn og unge at blive udsat for vold eller seksuelle overgreb. Derfor er det vigtigt, at fagpersoner så tidligt som muligt opsporer og handler, hvis der er mistanke eller viden om børn og unge, der udsættes for vold eller seksuelle overgreb.

Det er ofte gennem barnet selv, at man får viden eller mistanke om overgreb. Det handler om at sikre, at alle relevante fagpersoner har den fornødne viden om mulige tegn og reaktioner på vold og overgreb mod børn, om seksualitet, om grooming og om særligt udsatte grupper af børn og unge.

”Seksuelle overgreb og vold mod børn og unge er ofte omgærdet af tavshed og hemmeligholdelse og kan foregå gennem længere tid, uden at omgivelserne får kendskab til det. Det kan således være en vanskelig og kompleks opgave at opspore overgreb mod børn.”

Det er sjældent muligt umiddelbart at få be- eller afkræftet en mistanke, og som fagperson står man derfor ofte med tvivl, usikkerhed, uvished og uden dokumentation for, om overgrebet har fundet sted. Det er ofte gennem barnet, at man får viden eller mistanke om overgreb. Barnet udviser måske nogle tegn og reaktioner eller kommer med nogle udsagn om overgreb.

Barnet har brug for, at et andet menneske aktivt og engageret reagerer og tager initiativ i forhold til de udsagn, barnet kommer med, eller de tegn og reaktioner, barnet udviser. Som fagperson er det derfor vigtigt, at man dels har en faglig viden om de mulige tegn og reaktioner, som et barn kan udvise, dels har en viden om de processer, der ligger bag afdækningen af et overgreb, for såvel fagpersonen som barnet. Det er også vigtigt, at man som fagperson er opmærksom på at en del krænkelse foregår digitalt.

Børns tegn og reaktioner på overgreb er komplekse, flertydige og multifaktorielle. Der kan indgå både somatiske, psykologiske og sociale aspekter i et barns bekymrende

adfærd eller mistrivsel. Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, at tegn på mistrivsel ikke nødvendigvis er ensbetydende med overgreb.

Tegn på mistrivsel kan f.eks. også vise sig ved andre belastende oplevelser i barnets tilværelse som fx skilsmisse, et nært familiemedlems sygdom eller død eller skoleproblemer. Manglende trivsel kan også være tegn på andre former for omsorgssvigt, ligesom det kan være udtryk for, at barnet ikke får dækket sine fundamentale udviklingsbehov.

Overgreb kan begås af en for barnet kendt eller ukendt person. Overgrebet finder oftest sted på baggrund af, at der er oparbejdet en relation mellem barnet og den voksne krænker. Den voksne krænker udsætter barnet for en groomingproces. Det kan også foregå digitalt, hvor en voksen via sociale medier eller andre online platforme opbygger et tillidsforhold til barnet med henblik på senere at begå et seksuelt overgreb mod barnet.

Særligt udsatte børn og unge

Børn og unge med handicap

Børn og unge med handicap kan være særligt udsatte i forhold til seksuelle overgreb. Barnets handicap kan udgøre en særlig faglig udfordring, når det gælder opsporing af seksuelle overgreb. Måske har barnet vanskeligt ved at kommunikere med omverdenen, og som fagperson kan man have vanskeligt ved at tolke adfærd, tegn og reaktioner. Man kan være i tvivl om, hvorvidt en bekymrende adfærd skal tilskrives barnets handicap eller det faktum, at barnet har været udsat for seksuelle overgreb. Det har stor betydning, at man som fagperson kender barnets handicap og dermed barnets mulighed for at kommunikere.

”Som udgangspunkt skal man som fagperson være opmærksom på de samme tegn og reaktioner hos børn og unge med handicap, som hos børn og unge generelt.”

Børn og unge anbragt udenfor hjemmet

Manglende stabilitet og omsorg fra forældrenes side under opvæksten betyder, at de anbragte børn kan have særlige behov for omsorg og opmærksomhed. I sig selv kan dette øge deres sårbarhed og risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb, der måske begynder som eller forveksles med interesse, varme og omsorg. Desuden har en del af børnene i opvæksten oplevet grænseoverskridende adfærd fra voksnes side, hvilket kan medføre, at de ikke kender deres egne grænser særlig godt og generelt har svært ved at sætte grænser i forhold til andre.

Børn og unge anbragt uden for hjemmet

Flere undersøgelser peger på en mulig sammenhæng mellem børns vanskelige opvækstvilkår og risikoen for, at de bliver udsat for seksuelle overgreb.

Undersøgelser viser ifølge SISO

Børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet har to til tre gange større risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb.

Risikofaktorer for seksuelle krænkelse på nettet

Undersøgelser viser, at visse grupper af unge er særlig udsatte for seksuelle krænkelse, når det drejer sig om adfærd og risici på nettet. Det kan man læse mere om i Red Barnets rapport 'Sårbar og søgende' fra 2014.

Risikofaktorer

- Tidligere udsat for overgreb
- Pjækkeri fra skole
- Fagligt svag i skolen
- Få venner, lille netværk
- Svage relationer i form af konfliktfyldt forhold til forældre og omsorgspersoner
- Alkohol- og/eller stofmisbrug i familien
- Familien er dårligt stillet økonomisk
- Homo- eller biseksuel orienteret

Definitioner

For at kunne observere og reagere på viden eller mistanke om psykisk og fysisk vold og seksuelle overgreb er det nødvendigt at defines beredskab tager afsæt i de definitioner, som anvendes af SISO, det Nationale videnscenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb og fysisk/psykisk vold mod børn. Der er også opmærksomhed på online krænkelse og overgreb.

Definition: Vold

Vold er en handling eller trussel, der uanset formålet kan kræne en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen – uanset om personen er et barn eller en voksen. Volden kan have samme effekt på andre personer, der overværer eller overhører handlingen. Volden kan både være en bevidst handling eller en handling, der sker i affekt.

Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om en adfærd fra forældrene eller andre omsorgsgivere, som er ødelæggende for eller forhindrer udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet. Enhver form for vold bringer barnets udvikling og sundhed i fare.

Definition: Psykisk vold

Psykisk vold i nære relationer er gentagne handlinger, som nedgør, ydmyger, krænker, manipulerer, truer eller isolerer. Handlinger kan ske i affekt eller være planlagte og have til formål at kontrollere eller begrænse den voldsudsattes livsudfoldelse.

Definition: Seksuelle overgreb

Seksuelle overgreb mod børn er karakteriseret ved følgende:

- Den voksne udnytter barnets tillid
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til
- Det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral

Definition: Grooming

Begrebet grooming anvendes om den proces, hvor krænkeren bearbejder, overtaler, forfører og manipulerer et barn eller en ung til at medvirke i seksuelle aktiviteter. Der er tale om en proces, hvor krænkeren gradvist opbygger en relation. Grooming kan også foregå online.

En relation, som senere gør det muligt at udsætte barnet for et seksuelt overgreb. Den manipulation og gradvise nedbrydning af barnets grænser, der finder sted, kan være en langvarig og skjult proces. Det er vigtigt, at fagpersoner har viden om og kan identificere denne proces i arbejdet med at opspore og forhindre seksuelle overgreb.

Definition: Sextortion

Sextortion er sammensat af "sex" og det engelske ord for afpresning "extortion" og betegner trusler mod et barn om offentliggørelse af billeder eller videoer, hvis barnet ikke adlyder, til måske i sidste ende at mødes for at at begå et seksuelt overgreb mod barnet. Sextortion kan også dække over trusler om at offentliggøre billeder eller videoer, hvis barnet ikke betaler.

Værdier i Roskilde Kommune

Værdigrundlag

I implementeringen af beredskabet skal alle dagtilbud, skoler og andre institutioner i Roskilde Kommune udarbejde et værdigrundlag for forebyggelse og opsporing af børn og unge udsat for vold eller seksuelle overgreb. Værdigrundlaget skal gå endnu tættere på de forebyggende handlinger, der skal forebygges og opspores vold og seksuelle overgreb mod børn og unge.

Værdigrundlaget skal sikre, at ledelsen og medarbejdere ved, hvordan der skal handles i denne type sager. Samtidig får de en fælles dialog herom, med afsæt i de lokale forhold. Værdigrundlaget offentliggøres på institutionens/skolens hjemmeside.

Sammenhængende børnepolitik og værdigrundlag

Roskilde Kommunes kommunale beredskab til forebyggelse og opsporing af børn og unge udsat for vold eller seksuelle overgreb tager afsæt i Roskilde Kommunes sammenhængende børnepolitik, som gælder for alle børn og unge i Roskilde Kommune.

Roskilde Kommunes sammenhængende børnepolitik er det generelle værdigrundlag for, at børn og unges trivsel i Roskilde Kommune.

Den sammenhængende børnepolitik er godkendt af Byrådet i 2015.

”Visionen er, at alle børn og unge i Roskilde Kommune oplever, at de er en del af et fællesskab”

Skolernes antimobbestrategi

Alle folkeskoler skal have et værdiregelsæt.

Et værdiregelsæt skal beskrive retningslinjer for god adfærd på skolen og pejlemærker for, hvordan der opnås trivsel for eleverne og de ansatte.

Værdiregelsættet skal fremme fælles værdier, engagement og ansvarlighed. Værdiregelsættet skal også indeholde en antimobbestrategi.

En antimobbestrategi skal indeholde retningslinjer for, hvordan uddannelsesstedets ledelse vil forbygge og håndtere mobning – herunder digital mobning – i praksis. Det kan for eksempel være, hvem der har ansvar for at forebygges og gribe ind, samt hvordan:

- man konkret forebygges mobning,
- man forebygges og håndterer digital mobning,
- man opdager mobning,
- man håndterer konflikter
- elever og forældre inddrages.

Byrådets politiske målsætninger for børnepolitikken

- Vi har fokus på tidlig opsporing og forebyggelse på tværs af sektorer. Indsatser til børn, unge og deres forældre skal ske så tæt på barnet og den unges hverdag som muligt.
- Vi samarbejder og skaber løsninger sammen med børn, unge, forældre og netværk. Løsninger skabes i samarbejde og tæt dialog med dagtilbud og skoler, for at sikre udsatte børn og unge den nødvendige læring.

Forebyggelse af vold og seksuelle overgreb

Et systematisk forebyggende arbejde skal hindre vold og seksuelle overgreb i Roskilde Kommune. Forebyggelsen sigter også imod, at børn og unge, der er udsat, opspores så tidligt som muligt. De børn og unge, der har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, skal tilbydes en kvalificeret indsats, så følgerikningerne af overgrebene mindskes.

Forebyggelse af seksuelle overgreb udfordrer fagpersonernes viden, de organisatoriske rammer samt de personlige forudsætninger og barrierer. Den faglige opmærksomhed skal derfor skærpes ved kompetenceudvikling, så den faglige viden på området er opdateret.

Der skal være plads til drøftelser af tanker og fokus på at skabe en åben dialog. Det er også vigtigt at have fokus på samværstyperne mellem børn og voksne.

Det er helt centralt, at der er et åbent og dialogbaseret miljø i dagtilbud og skole, så forældre, ledelsen og de ansatte kan sætte ord på bekymringer og mistanker.

Forebyggelse kan ske på mange måder

- Code procedurer ved ansættelse af personale
- Åben dialog på skoler og i dagtilbud om det kommunale beredskab og hvordan værdigrundlaget omsættes til praksis. Handleplanen på næste side drøftes i LMU én gang årligt.
- Opmærksomhed på forælderrollen, hvor der er behov for det.

HANDLEPLAN FOR FOREBYGGELSE MOD VOLD OG SEKSUELLE OVERGREB MOD BØRN OG UNGE

Handleplanen skal drøftes en gang årligt i respektive LMU'er

Roskilde Kommunes overordnede værdigrundlag for håndtering af forebyggelse og opsporing af børn og unge udsat for vold og seksuelle overgreb er:

Hvordan er jeres lokale handleplan?
 Fælles drøftelse: Hvordan skaber I trygge miljøer, der understøtter, at børn og unge ikke udsættes for vold og seksuelle overgreb

Jeres initiativer:
 Hvordan omsætter I værdierne til jeres institutions/skoles lokale handleplan?

At (børn og unge) er i fokus og skal lyttes til og stoles på

Hvilkede aftaler har I, og hvordan sikrer I at lytte til barnet, den unge. Hvordan sikrer I, at der er den nødvendige tid til barnet / den unge?
 Hvordan vil I/du tale med barnet/den unge om din bekymring?

At personalet omkring børn og unge har gode og sunde relationer til børnene/de unge

Hvor går grænsen? Og hvordan håndteres fysisk kontakt f.eks. som at give et kram, holde i hånd eller give en svingtur?
 Hvad er sunde relationer? Hvordan forholder du dig og hvordan sikrer I, at der løbende er fokus på at italesætte regler, aftaler og normer?

At personalet samarbejder med forældrene omkring børn og unges trivsel

Hvordan planlægges samarbejde mellem skole/institution og forældre?
 Hvordan håndterer I samarbejdet før og efter en underrøtning?
 Hvordan understøtter I en åben dialogorienteret tilgang i det daglige?

At personalet skal arbejde med underrøtningen som en støtte til den hjælpbar net og forældrene kan få

Hvordan forholder I jer, når der opstår en mistanke? Hvilke pædagogiske strategier anvendes?

At ledelsen henter professionel hjælp og sparring og skaber netværk omkring barnet

Hvordan sikrer I at få den nødvendige viden og kompetence fra eksperter? Hvordan sikrer I, at alle kender til den kommunale beredsskabsplan for børn og unge, der udsættes for vold og seksuelle overgreb?

Forebyg allerede i ansættelsen

Roskilde Kommunes ansættelsesproces indeholder krav om, at der indhentes straffe- og børneattest ved alle ansættelser på børne- og ungeområdet.

§

Inden ansættelsen indhentes børneattest for personer, der som led i udførelsen af deres opgave skal have direkte kontakt med børn under 15 år samt for personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 15 år og derved har mulighed for at få direkte kontakt med børnene.

Der indhentes generelt også udvidet straffeattest fra Det Centrale Kriminalregister for de medarbejdere, hvor dette er hjemlet – konkret for ovennævnte medarbejdere – samt en række andre medarbejdere, der har direkte kontakt med børn og unge. Der skal foreligge godkendt børne- og straffeattest, før en ny medarbejder må påbegynde arbejdet i Roskilde Kommune. Børne- og straffeattester godkendes i HR.

Roskilde Kommunes ansættelsesproces suppleres med redskaber til at sikre en ansættelse, hvor den nye medarbejder er bekendt med stedets værdigrundlag og får en indsigt i, hvordan det afspejler sig i hverdagen. Roskilde Kommune har i den forbindelse udarbejdet en række opmærksomhedspunkter, som kan være brugbare til en drøftelse og refleksion i ansættelsesudvalget.

Se Bilag 2 om 'Forberedelse af ansættellessamtaler'

Handleveje - Hvor meget ved du?

Vi skelner mellem tre grader af viden. Graden af viden vil have betydning for, hvordan man som fagperson skal handle, når man får kendskab til, eller mistanke om overgreb mod børn og unge.

1. grad: Bekymring

En bekymring er en diffus oplevelse af, at der er noget galt med et barn eller i dets familie. Her er ikke tale om, at man har konkret viden om en konkret handling begået af en bestemt person. Bekymringen alene bør derfor i første omgang føre til observation af barnet/den unge i en periode og evt. samtale med forældrene, medmindre bekymringen går på, om forældrene begår overgreb (fysisk, psykisk eller seksuelt) mod barnet/den unge.

Som medarbejder skal man drøfte sin bekymring med sin leder og aftale observation af barnet og evt. samtale med forældrene.

2. grad: Mistanke

Mistanke forstås som mere end blot en bekymring. Mistanken handler fx om, at barnet / den unge har været udsat for en seksuel grænseoverskridende adfærd eller fysisk eller psykisk voldelig handling fra enten en voksen eller et andet barn. Mistanken kan opstå på baggrund af en nærmere observation af barnet, barnets egne udsagn om hændelser, der har fundet sted, udsagn fra andre, eller oplysninger man har fået fra anden side.

Som medarbejder skal man drøfte sin mistanke med sin leder, og der skal udarbejdes en underretning. Der kan søges råd og vejledning hos Forvisitationen, Børn og Unge.

3. grad: Viden

Konkret viden handler om de situationer, hvor et barn har været udsat for en konkret handling i form af overgreb fysisk, psykisk eller seksuelt begået af en eller flere personer. Denne viden kan komme fra udsagn fra barnet selv, eller fra vidner eller fra tilståelse fra den person, som har udsat barnet eller den unge for overgreb.

Som medarbejder skal man drøfte sin viden med sin leder, og der skal udarbejdes en underretning

Inddrag din leder og brug Roskildemodellen

Du kan altid kontakte Børn og Unge, Forvisitationen, hvis du er i tvivl om, hvad du skal gøre!

4631 5951

Handleveje - Brug Roskildemodellen

Roskildemodellen er vores digitale redskab for alle ansatte i Roskilde Kommune, der arbejder med børn og unge.

Søg efter:

roskildemodellen.dk

ROSKILDEMODELLEN Underretning

12. Juni 2021

Underretning

Underretning er en personlig pligt, der påligger forældrene og de fysiske ledere i børnehaver og skoler. Du kan også underrette politiet og den lokale myndighed om mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan også underrette politiet om mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan også underrette politiet om mistanke om seksuelle overgreb eller vold.

Sådan finder du ud af, om der skal laves en underretning

Der findes to forskellige skemaer til at lave en underretning om et barns mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Som en del af Roskildemodellen kan du anvende de to skemaer til at lave en underretning om mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan læse mere om de to skemaer på [www.roskilde.dk](#).

Sparring

Hvis du har brug for sparring, kan du kontakte din leder eller en af de lokale myndigheder. Du kan også kontakte den lokale myndighed eller politiet. Du kan også kontakte den lokale myndighed eller politiet.

Huskeliste

Dette skal du huske inden du sender en underretning

Hvordan sender du en underretning?	+
Hvornår gælder underretningsskemaet?	+
Kommunikation underretningsskemaet jf. Serviceloven §152	+
Skarpet underretningsskemaet jf. Serviceloven §153	+
Alm. underretningsskemaet jf. Serviceloven §154	+

Arbejdsgange for mistanke om seksuelle overgreb eller vold

Page 11 af 11 sider om underretning

Når du har sendt en underretning

Underretningen bliver behandlet af den lokale myndighed eller politiet. Du kan få oplysninger om den lokale myndighed eller politiet på [www.roskilde.dk](#).

Underretningsskemaer

Underretningsskemaer til at lave en underretning om mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan læse mere om de to skemaer på [www.roskilde.dk](#).

Underretningsskemaer

Underretningsskemaer til at lave en underretning om mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan læse mere om de to skemaer på [www.roskilde.dk](#).

Underretningsskemaer

Underretningsskemaer til at lave en underretning om mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan læse mere om de to skemaer på [www.roskilde.dk](#).

Tegn på overgreb

19. April 2021

Som forældre i Roskilde Kommune har vi ansvaret for at beskytte børn og unge mod overgreb. Det er vigtigt, at du er opmærksom på tegn på overgreb, og at du underretter politiet eller den lokale myndighed, hvis du har mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan læse mere om de to skemaer på [www.roskilde.dk](#).

Hvor meget ved jeg?

Vi stiller mellem tre grader af viden. Graden af viden vil have betydning for hvordan du skal handle.

1. grad: Bekymring	+
2. grad: Mistanke	+
3. grad: Viden	+

Hvordan skal jeg forholde mig?

Hvordan du skal forholde dig til mistanke eller viden om overgreb, afhænger af hvem mistanken stammer fra. Du kan læse mere om de to skemaer på [www.roskilde.dk](#).

Mistanke mod en eller begge forældre/ledelseledere

Mistanke mod andre i barnets netværk eller en ukenet

Mistanke mod en ansat

Mistanke mod et andet barn under 15 år

Venligst overvej, om hvordan du skal forholde dig

Roskilde Kommune har du læst om hvordan du skal handle, når der er mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Du kan læse mere om de to skemaer på [www.roskilde.dk](#).

Roskilde Kommune helseforløbet

Fysisk og psykisk vold

Seksuelle overgreb

LAVOTTE
Hjælpecenter for børn og unge
Børn og unge
4631 5991

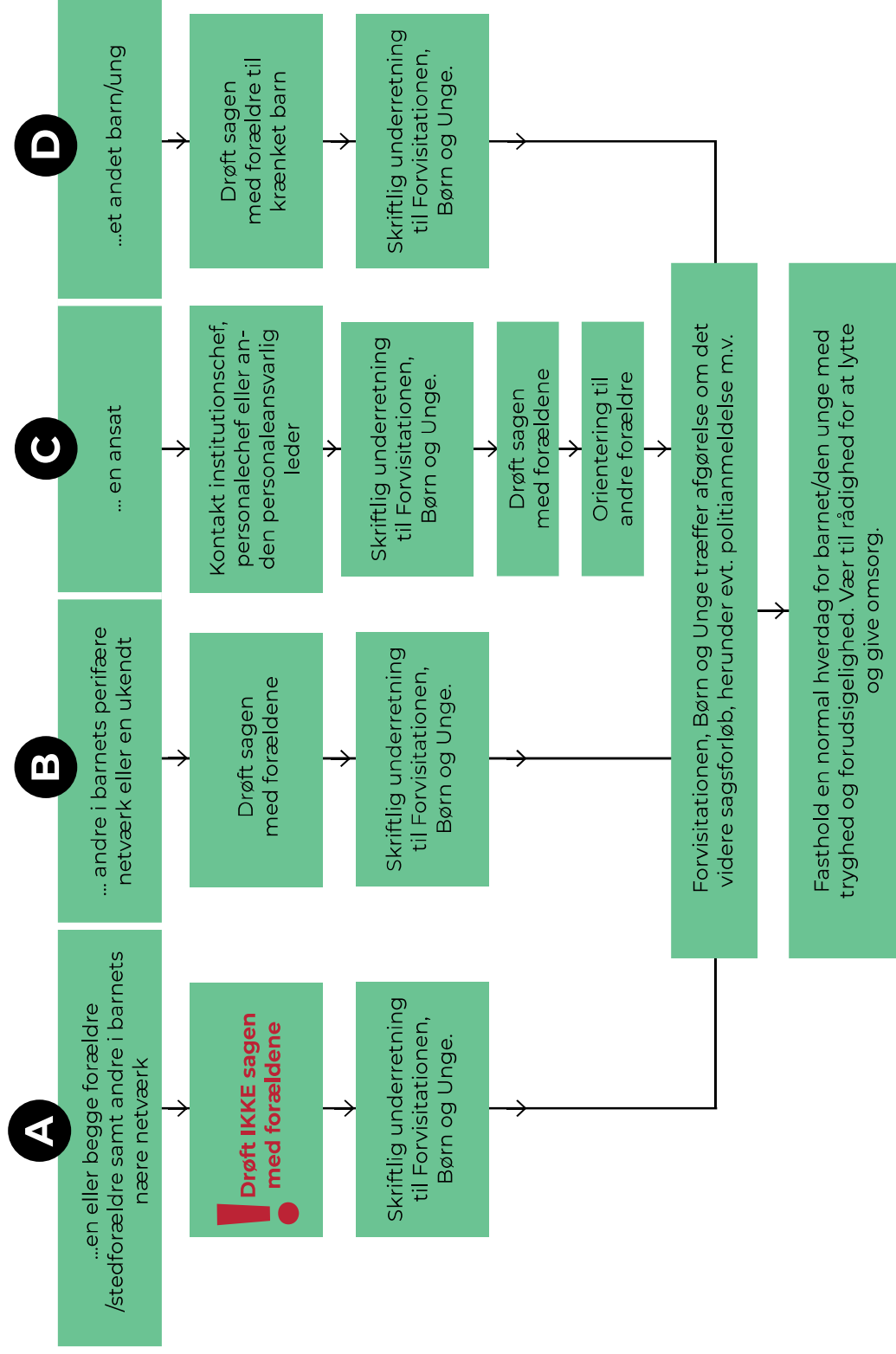
POLITI
Roskilde Kommune
4635 1448
114

Handleveje - Ved mistanke og konkret viden

Hvordan I skal håndtere en bekymring, mistanke eller viden om overgreb, bestemmes af hvem mistanken rettes imod:

- A** En eller begge forældre/stedforældre
- B** Andre i barnets/den unges netværk eller en ukendt
- C** En ansat
- D** Et andet barn/ung under 15 år

underretning@roskilde.dk

Åbningstid:

Man-ons. 8-15

torsdag 10-17

fredag 8-14

Ring også hvis du er i tvivl om forældrene skal orienteres inden en underretning?

Drøft altid sagen med din nærmeste leder og søg hjælp i Roskildemodellen

Både medarbejdere og ledere bør dykke ned i de uddybende handlingsanvisninger på følgende sider, for at være bedst muligt rustet, hvis situationer opstår.

A Mistanke/viden i.f.t. forældre/stedforældre

Hvad gør du som medarbejder?

- Tal ikke med forældrene/stedforældre eller andre i barnets nære netværk om mistanken, for at undgå påvirkning af barnet forud for en børnesamtale og en eventuel straffesag.

• Drøft og afklar eventuel din mistanke med en kollega, der også kender barnet.

• Orienter din leder om mistanken, eller nærmeste ledige leder – vent ikke på, at din normale leder kommer tilbage.

• Nedskriv hvilke observationer, tegn, reaktioner og hændelser, der ligger til grund for mistanken – undgå at tolke på beskrivelserne.

• Hvis mistanken rejses af en pårørende eller andre, nedskriv da vedkommendes beskrivelse af den konkrete mistanke, gerne med de brugte udsagn – undgå at tolke på beskrivelserne.

• Vis omsorg for barnet og lyt til barnet/den unge, men spørg ikke ind til detaljer om det mulige overgreb.

• Tal ikke om din mistanke eller viden med nogen, der ikke er involveret i sagen.

Hvad gør du som leder?

- Tal ikke med forældrene eller stedforældre eller andre i barnets nære netværk om mistanken, for at undgå påvirkning af barnet forud for en børnesamtale og en eventuel straffesag.

• Vurder oplysningerne fra din medarbejder, herunder om karakteren af oplysningerne umiddelbart giver anledning til at underrette kommunen.

Hvis du er i tvivl, kan du kontakte Børn og Unge, Forvisitationen og bede om vejledning i forhold til, om der skal foretages en underretning.

• Som leder er du ansvarlig for behandling af mistanken og for at sende en underretning til Børn og Unge, Forvisitationen på underretning@roskilde.dk. Du kan finde underretningsblanketten og en vejledning til udfyldelse på 'Roskilde modellen'.

[Download 'Underretning' i pdf](#)

• Uden for åbningstiden kontaktes Midt- og Vestsjællands Politi på telefon 4635 1448 eller 114 (døgnavent).

Politiet kontakter herefter Roskilde Kommunes Sociale Døgnvagt.

• Orienter din medarbejder om, hvorvidt oplysningerne har ført til en underretning. Hvis det ikke er tilfældet, så orienter medarbejderen om, at vedkommende fortsat vil kunne bruge sin personlige underretningspligt, hvis medarbejderen fortsat vurderer, at der bør underrettes..

- Som underrettende leder og medarbejder kan du/I blive bedt om at uddybe underretningen.
- Støt din medarbejder i at kunne rumme sagen i den tid, der går, mens udredningsprocessen foregår i Børn og Unge.
- Fasthold en normal hverdag for barnet eller den unge med tryghed og forudsigelighed. Vær til rådighed for at lytte og give omsorg.
- Tal ikke om din mistanke eller viden med nogen, der ikke er involveret i sagen

I AKUTTE TILFÆLDE

Kan du ikke få fat på
din leder, så ring til
**Børn og Unge,
Forvisitationen**

4631 5951
Man-fre kl. 9-14

POLITI
MIDT OG VESTSJÆLLANDS
DØGNÅBENT
4635 1448
eller **114**

underretning@roskilde.dk

Åbningstid:

Man-ons. 8-15
torsdag 10-17
fredag 8-14

B Mistanke/viden i.f.t. anden voksen i barnets perifære netværk (ej forældre/ansat)

Hvad gør du som medarbejder?

- Drøft og afklar eventuel din mistanke med en kollega, der også kender barnet.
- Orienter din leder om mistanken eller nærmeste ledige leder - vent ikke på, at din normale leder kommer tilbage..
- Nedskriv hvilke observationer, reaktioner og hændelser, der ligger til grund for mistanken – undgå at tolke på beskrivelserne.
- Hvis mistanken rejses af en pårørende eller andre, nedskriv da vedkommendes beskrivelse af den konkrete mistanke, brug gerne de brugte udsagn – undgå at tolke på beskrivelserne.
- Vis omsorg for barnet og lyt til barnet / den unge, men spørg ikke ind til detaljer om det mulige overgreb
- Tal ikke om din mistanke eller viden med nogen, der ikke er involveret i sagen.

Hvad gør du som leder?

- Vurder oplysningerne fra din medarbejder, herunder om karakteren af oplysningerne umiddelbart giver anledning til at underrette kommunen.
Hvis du er i tvivl kan du kontakte Børn og Unge, Forvisitationen, og bede om vejledning i forhold til, om der skal foretages en underretning og om forældrene skal inddrages inden du sender underretningen.
- Som leder er du ansvarlig for behandling af mistanken og for at sende underretning til Børn og Unge, Forvisitationen på underretning@roskilde.dk. Du kan finde underretningsblanket ten og en vejledning til udfyldelse på 'Roskildemodellen'.

[Download 'Underretning' i pdf](#)

- Uden for åbningstiden kontaktes Midt- og Vestsjællands Politi på telefon 46 35 14 48 eller 114 (døgndøgnåbent). Politiet kontakter herefter Roskilde Kommunes Sociale Døgnvagt.
- Forældrene skal orienteres, inden der sendes en underretning.
- Orienter din medarbejder om, hvorvidt oplysningerne har ført til en underretning. Hvis det ikke er tilfældet, så orienter medarbejderen om, at denne fortsat skal bruge sin personlige underretningspligt, hvis medarbejderen fortsat vurderer, at der bør underrettes.

Hvad gør du som leder? - fortsat

- Som underrettende leder og medarbejder kan du/i blive bedt om at, uddybe underretningen.
- Støt din medarbejder i at kunne rumme sagen i den tid, der går, mens udredningsprocessen foregår i Børn og Unge.
- Tal ikke om din mistanke eller viden med nogen, der ikke er involveret i sagen.
- Fasthold en normal hverdag for barnet eller den unge med tryghed og forudsigelighed. Lyt og giv omsorg.

I AKUTTE TILFÆLDE

Kan du ikke få fat på
din leder, så ring til

**Børn og Unge,
Forvisitationen**

4631 5951

Man-fre kl. 9-14

POLITI
MIDT OG VESTSJÆLLANDS

DØGNÅBENT

4635 1448

eller **114**

underretning@roskilde.dk

Åbningstid:

Man-ons. 8-15

torsdag 10-17

fredag 8-14

Mistanke/viden i.f.t. ansat

Hvad gør du som medarbejder?

- Noter hændelser og de videre handlinger i forhold til mistanke.
- Er det forældre, som kommer til dig med en bekymring eller en mistanke om et seksuelt overgreb eller vold mod deres barn, kan du bede forældrene om at skrive deres samtaler med barnet ned.
- Kontakt din leder – og kun din leder – hvis du har mistanke eller viden om et seksuelt overgreb eller vold begået af en anden ansat. Det er vigtigt, at du ikke involverer den kollega, som mistanken er rettet imod – husk i øvrigt tavshedspligt.
- Din leder har ansvar for at gå videre med sagen. Hvis din viden er rettet mod din leder, skal du kontakte din leders leder, f.eks. områderådeleder eller skolechef, som har ansvaret for at inddrage HR.
- Vis omsorg for barnet og lyt til barnet/den unge, men spørg ikke ind til detaljer om det mulige overgreb. Fasthold en normal hverdag for barnet.
- Tal ikke om din mistanke eller viden med nogen, der ikke er involveret i sagen.

Hvad gør du som leder?

- Vurder tyngden af den skriftlige og mundtlige information, du har fået fra medarbejdere, forældre eller andre. Kontakt din områdeleder og/eller chefen for at koordinere det videre forløb, herunder om der er grundlag for at politianmelde.
- Udarbejd herefter omgående et notat om henvendelsen og mistanken samt hvad der er foretaget i sagen. Har du konkret viden om vold eller seksuelt overgreb begået af en ansat, er du som leder ansvarlig for behandling af mistanken og for at sende en underretning til Børn og Unge.
- Forvisitationen på underretning@roskilde.dk. Du kan finde underretningsblanketten og en vejledning til udfyldelse på 'Roskildemodellen'.
- Som leder er du ansvarlig for behandling af mistanken straks. Uden for åbningstiden kontaktes Midt- og Vestsjællands Politipå telefon 4635 1448 eller 114 (døgntåbent). Politiet kontakter herefter Roskilde Kommunes Sociale Døgnvagt. Da der er tale om en personalesag, skal du - i samarbejde med din områdeleder og chefen - koordinere det videre forløb med personalejuristen fra HR. Du skal informere det pågældende barns forældre. Da der er tale om en personalesag skal du - i samarbejde med din områdeleder, chefen og HR- vurdere, om og hvornår det er relevant at orientere øvrige ansatte, de andre forældre, bestyrelsen mv. Orientering af forældrene skal koordineres med politiet og Børn og Unge.

Hvad gør du som leder? - fortsat

- Der er skærpet tavshedspligt om den pågældende medarbejder og sagen i øvrigt.
Fasthold en normal hverdag for barnet eller den unge med tryk og forudsigelighed. Vær til rådighed for at lytte og give omsorg.
- Vær opmærksom på behovet for støtte og omsorg til de involverede personer:
  - Barnet og dets forældre
  - Den ansatte, som viden eller mistanke er rettet mod
  - De øvrige ansatte, børn og forældre

I AKUTTE TILFÆLDE

Kan du ikke få fat på
din leder, så ring til

**Børn og Unge,
Forvisitationen**

4631 5951

Man-fre kl. 9-14

POLITI

MIDT OG VESTSJÆLLANDS

DØGNÅBENT

4635 1448

eller 114

underretning@roskilde.dk

Abningstid:

Man-ons. 8-15

torsdag 10-17

fredag 8-14

Mistanke/viden i.f.t. andet barn under 15 år

Hvad gør du som medarbejder?

- Overrasker du børnene i situationen, spørg dem da på en neutral måde om, hvad de laver/leger, og hvor de evt. har set eller kender denne leg fra? Lyt til børnene og undgå at afhøre dem.
- Drøft og afklar eventuelt din viden og mistanke med en kollega, som også kender barnet eller børnene.
- Orienter din leder om mistanken eller nærmeste ledige leder - vent ikke på, at din normale leder kommer tilbage.
- Nedskriv hvilke tegn, reaktioner eller hændelser, der ligger til grund for din viden eller mistanke – undlad tolkninger. Brug gerne børnenes udsagn i formidlingen.
- Hvis du har fået din viden eller mistanke af en pårørende eller andre, nedskriv da vedkommendes beskrivelse så konkret som muligt og undlad at tolke på disse oplysninger.
- Tal ikke om din mistanke med nogen, der ikke er involveret i sagen.

Hvad gør du som leder?

- Vurder medarbejderens oplysninger, herunder om karakteren af oplysningerne tyder mere på en eksperimenterende leg end på en overgrebsituation.
Det kan være svært at afgøre, om det er en situation, der kræver underretning. Hvis du er det mindste i tvivl, kan du kontakte Børn og Unge, Forvisitationen, og bede om vejledning i forhold til om der skal foretages en underretning.
  - Ved leg og aktiviteter, der vækker bekymring om et seksuelt overgreb eller vold, skal kommunen altid underrettes, både i forhold til det barn, der er blevet udsat for overgreb af et andet barn og i forhold til det barn, der har udsat et andet barn for overgreb.
  - Som leder er du ansvarlig for behandling af mistanken og for at sende en underretning til Børn og Unge, Forvisitationen på underretning@roskilde.dk. Du kan finde underretningsblanketten og en vejledning til udfyldelse på 'Roskildev modellen'.
- [Download 'Underretning' i pdf](#)**
- Uden for åbningstiden kontaktes Midt- og Vestsjællands Politi på telefon 4635 1448 eller 114 (døgnavent). Politiet kontakter herefter Roskilde Kommunes Sociale Døgnvagt.
Hvis det er afklaret, at det drejer sig om en voldelig eller seksuel handling, skal du i samarbejde med Forvisitationen koordinere hvem og hvornår begge børns forældre indkaldes og/eller orienteres om hændelsen. Det skal gerne ske allerede samme dag.
  - Ved samtalen med forældrene skal du orientere om, at der skal indsendes en underretning til kommunen på hvert af børnene, så de kan få den relevante hjælp og støtte.

Hvad gør du som leder? - fortsat

- Hvis der i forløbet opstår mistanke om, at et af børnene har været udsat for vold eller seksuelt overgreb fra forældre eller andre voksne i forældrenes sted, skal kommunen have en særskilt underretning, uden at forældrene orienteres. Herefter anvendes proceduren vedrørende viden eller mistanke rettet mod forældre eller andre voksne i forældres sted. Som underrettende leder kan du og din medarbejder blive bedt om at uddybe underretningen.
- Støt din medarbejder i at kunne rumme den tid, der går, mens udredningsprocessen foregår i kommunen. Fasthold en normal hverdag for barnet eller den unge med tryghed og forudsigelighed. Vær til rådighed for at lytte og give omsorg.

I AKUTTE TILFÆLDE

Kan du ikke få fat på
din leder, så ring til

**Børn og Unge,
Forvisitationen**

4631 5951

Man-fre kl. 9-14

POLITI

MIDT OG VESTSJÆLLANDS

DØGNÅBENT

4635 1448

eller **114**

underretning@roskilde.dk

Åbningstid:

Man-ons. 8-15

torsdag 10-17

fredag 8-14

Pressehåndtering

Den entydige regel, hvis der er sandsynlighed for presseomtale – eller hvis man direkte kontaktes af pressen – i forbindelse med en sag om overgreb, er omgående at kontakte din chef i forvaltningen og kommunikationsmedarbejderen i Skole og Børn.

Direktøren, Børn og Ungechefen, dagtilbudschef, skolechef, den berørte leder og kommunikationsmedarbejderen aftaler, hvem der udtaler sig i sagen. Alle andre henviser til vedkommende. Der må ikke være tvivl om, hvem der udtaler sig.

Forvaltningsledelsen vurderer, om der nedsættes et presseteam, som mødes og lægger en plan for pressehåndteringen af sagen. I tilfælde, hvor pressen henvender sig direkte til dig, noteres medie, navn på journalisten, telefonnummer og hvad det handler om, samt tidsfrist, som ofte vil være kort. Oplys om tavshedspligten i konkrete personsager, og giv tilsagn om at kommunen vender tilbage inden for den aftalte frist.

I sager med overgreb, hvor der er stor bevågenhed fra pressens side, er det vigtigt, at der ikke går for lang tid, inden den ansvarlige direktør eller chef udtaler sig til pressen.

Det er vigtigt at være godt forberedt og udvise empati. Man skal ikke udtale sig mere end hensynet til tavshedspligten og almindelig etik giver mulighed for.

Det er vigtigt at beskytte de involverede personer. Det er endvidere vigtigt at signalere, at kommunen vil forholde sig undersøgende og tage ansvar for eventuelle handlinger, hvis der er behov for det.

Læs i øvrigt også Skole og Børns generelle vejledning i pressekontakt, som findes på kommunens Intranet.

Med barnet i centrum

Fokus på barnet og familien

Både i opsporingen af overgreb og i situationer, hvor det er kommet frem, at et barn har været udsat for overgreb, har man en vigtig rolle som den fagperson, lærer eller pædagog, der har med barnet at gøre i hverdagen. Mange følelser og reaktioner er i spil hos både barnet og familien. Det er vigtigt, at man som fagperson har fokus på barnet og familien. Barnet har behov for, at man fortsat drager omsorg for det, og at hverdagen er så tryk, forudsigelig og genkendelig som muligt midt i den vanskelige situation, der kan opstå, når det kommer frem, at et barn har været udsat for overgreb.

Må man tale med barnet?

Som fagperson kan man blive i tvivl, når der opstår en bekymring eller mistanke om vold eller seksuelle overgreb mod et barn.

”Hvor meget må man tale med barnet?
Kommer man til at ødelægge den politimæssige efterforskning?”

Afhøring af barnet er politiets opgave. Detaljerede spørgsmål om hændelsen, omfang, tidspunkt for overgrebene osv. er spørgsmål, som politiet stiller i forbindelse med afhøringen af barnet.

Man må gerne lytte til og stille forståelsesspørgsmål eller afklarende spørgsmål til barnet. Brug gerne barnets egne udtryk. Hvis der senere skal udarbejdes en underretning eller foretages en politianmeldelse, vil samtalen med barnet indgå som et af elementerne i den beskrivelse, som fagpersonen skal videregive.

Skole og Børn

Roskilde Kommunes beredskab for sager med vold og seksuelle overgreb mod børn og unge findes også på www.roskilde.dk/beredskabsplan

Du finder Roskildemodellen, der vejleder om de rigtige handleveje her: roskildemodellen.dk

Roskilde Kommune
Skole og Børn
Postbox 100
Rådhusbuen 1,
4000 Roskilde

Telefon: 4631 3000
kommunen@roskilde.dk
roskilde.dk

**ROSKILDE
KOMMUNE**

LOVGRUNDLAG

Strafferetlige bestemmelser ved vold

Når et barn udsættes for fysisk eller psykisk vold, er der tale om, at barnet ufrivilligt udsættes for en adfærd fra forældrene eller andre omsorgsgivere, som kan bringe barnets sundhed, udvikling og trivsel i fare. Strafferetligt er vold opdelt i en række kategorier af strafbare handlinger med beskrivelse af strafferammer, jf. følgende paragraffer i straffeloven:

STRAFFELOVEN

§ 244. Den, som øver vold eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel i indtil 3 år.

§ 245. Den, som udøver et legemsangreb af særlig rå, brutal eller farlig karakter eller gør sig skyldig i mishandling, straffes med fængsel indtil 6 år. Har et sådant legemsangreb haft betydelig skade på legeme eller helbred til følge, skal dette betragtes som en skærpende omstændighed.

§ 245 a. Den, som ved et legemsangreb med eller uden samtykke bortskærer eller på anden måde fjerner kvindelige ydre kønsorganer helt eller delvis, straffes med fængsel indtil 6 år.

§ 246. Har et legemsangreb været af så grov beskaffenhed eller haft så alvorlige skader eller døden til følge, at der foreligger skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel i 10 år.

STRAFFELOVEN

§ 210. Samleje eller andet seksuelt forhold end samleje med slægtning i nedstigende linje. Adoptionsforhold sidestilles med biologisk slægtskab. Samleje eller andet seksuelt forhold end samleje mellem søskende.

§ 216. Voldtægt.

§§ 219, 222, 223, 225. Samleje eller andet seksuelt forhold end samleje med et barn under 15 år – dog 18 år, hvis barnet eller den unge er betroet til undervisning/opdragelse.

§§ 224, 225. Køb af seksuelle ydelser fra personer under 18 år. §§ 226, 232, 234, 235. Blufærdighedskrænkelser (blotteri, beføling, beluring, verbal uterlighed) samt optagelse, besiddelse og udbredelse af fotos/film osv. af person under 18 år.

LOVGRUNDLAG

§

SERVICELOVEN

§ 154, stk. 1.

Den, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen.

FORÆLDREANSVARLOVEN

§ 2, stk. 2: Barnet har ret til omsorg og tryghed. Det skal behandles med respekt for sin person og må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende handling.

FAGPERSONERS SKÆRPEDE UNDERRETNINGSPLIGT

§ 153 Serviceloven

Personer, der udfører offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage,

- 1) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte,
- 2) at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold,
- 3) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, eller
- 4) at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

FORBEREDELSE AF ANSÆTTELSESSAMTALER

Forberedelsen af ansættelsessamtaler bør have et forebyggende fokus. Som leder kan du vælge at bruge følgende emner til forberedelse af ansættelsessamtaler. Brug nedenstående som overvejelser du som leder skal gøre dig inden du afholder samtalen med ansøger.

- Hvad er dine faglige overvejelser omkring vores værdigrundlag?
- Hvilke erfaringer fra dit tidligere arbejde har du med sager vedr. vold eller seksuelle overgreb overfor børn?
- Hvilke erfaringer har du med at have stået med etiske dilemmaer i forbindelse med dit arbejde, hvor det har været nødvendigt at træffe svære beslutninger? Hvordan har du håndteret disse situationer?
- Hvordan vil du håndtere det, hvis du oplever at en medarbejder/kollega går for tæt på børnene?
- Hvordan håndterer du det, når forældre spørger til retningslinjer for mandlige medarbejdere?
- Hvordan håndterer du det, når du arbejder ude sammen med børn og forældre?
- Hvad har du gjort dig af tanker om det at være ansat på småbørnsrådet i en tid med fokus på seksuelle overgreb mod børn?
- Hvad er din holdning til at være "venner" med forældre på facebook?
- Det er vigtigt at være opmærksom på ansøgers grænser for hvor tæt man som professionel går på andre børn og voksne.

HVAD GØR BØRN OG UNGE VED EN UNDERRET- NING OM VOLD OG SEKSUELLE OVERGREB?

1

Børn og Unge skal inden for 24 timer efter modtagelsen af en underretning vurdere om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare således, at der straks kan iværksættes en akut indsats over for barnet eller den unge. Hvis Børn og Unge vurderer, at der ikke er behov for en akut indsats, overgår den pågældende underretning til de øvrige sagsange for indkomne underretninger, jf. Servicelovens § 155 stk. 2. Udenfor administrations åbningstider er det medarbejdere fra den sociale døgnvagt, der vurderer underretningerne.

2

Udenfor Rådhusets åbningstid skal du underrette direkte til Den Sociale Døgnvagt, der kontaktes via Midt- og Vestsjællands Politi på 46 35 14 48, der omstiller til vagten.

3

Kommunen skal senest 6 hverdage efter at have modtaget en underretning sende en bekræftelse herom til underretterne, jf. Serviceloven § 155 b.

4

I sager hvor der modtages en underretning om et barn eller en ung, og hvor der i forvejen af kommunen er iværksat foranstaltninger efter Servicelovens bestemmelser, skal kommunen genvurdere sagen. Genvurderingen skal afklare, hvorvidt underretningen giver anledning til at revidere indsatsen. jf. Servicelovens § 155 a.

5

Sagen kan drøftes i kommunen, hvor underrettede medarbejder og leder vil blive indkaldt til uddybning af underretningen.

7

I Børn og Unge er det de sagsansvarlige i de enkelte afsnit, der inddrager Børnehus Sjælland.

6

Når et barn eller ung har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom, skal kommunen til brug for den børnefaglige undersøgelse benytte Børnehus Sjælland, som kommunen er tilknyttet jf. Servicelovens § 50 b. Børnehus Sjælland skal altid inddrages, når det er en anden instans (politi, sygehus m.v.) inde over sagsbehandlingen, og der er truffet beslutning om børnefaglig undersøgelse. Politiet tager stilling til evt. retsmedicinsk undersøgelse og videoafhøring af barnet. I børnehuset inddrages endvidere sundhedsfagligt personale i en vurdering af barnets behov for lægelig undersøgelse og behandling. Barnet og dets nærmeste omsorgspersoner kan endvidere efter behov modtage krisestøtte i børnehuset. Det er fortsat kommunen i barnets eller den unges handlekommune, der har myndighedsansvaret under hele forløbet i sagen, hvor børnehuset benyttes.

Fort sættes
på næste side

HVAD GØR BØRN OG UNGE VED EN UNDERRETNING OM VOLD OG SEKSUELLE OVERGREB?

8

Børn og Unge vurderer den enkelte sag i samarbejde med politiet og børnehuset med hensyn til hvem, det er relevant at orientere om sagen samt hvornår. Børn og Unge har ansvaret for beslutningen.

10

Ved behandling af en underretning om overgreb mod et barn eller en ung skal Børn og Unge gennemføre en samtale med barnet eller den unge, jf. Servicelovens § 155 a, stk. 2.

11

Ved underretning om overgreb mod et barn eller en ung fra barnets eller den unges forældres side, skal samtalen finde sted uden samtykke fra forældre-myndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse. Samtale kan undlades i det omfang, barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter taler imod samtals gennemførelse, jf. Servicelovens § 155 a, stk. 2 og 3.

9

Børn og Unge skal orientere de der underretter efter Servicelovens § 153 om, hvorvidt underretningen har givet anledning til undersøgelse eller foranstaltning. Det gælder dog ikke, hvis særlige forhold gør sig gældende, fx særlige hensyn til det pågældende barn eller den unge, jf. Servicelovens § 155 b, stk. 2.

15

Hvis barnet anbringes eller er anbragt, og hvis der er mistanke eller viden om, at den person, som barnet skal have samvær med, har begået overgreb mod et barn eller en ung, skal børn og unge-udvalget, med mindre særlige forhold taler imod det, for en bestemt periode træffe afgørelse om at afbryde samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse mellem barnet og den person, som der er mistanke eller viden om, udsætter barnet for overgreb. Alternativt, at samværet foregår under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen, jf. Servicelovens § 71, stk. 4. Det skal bemærkes, at denne bestemmelse også omfatter andre børn i familien, selvom der ikke er bekymring for, at netop det barn har været udsat for et overgreb.

13

Såfremt børnehuset benyttes, vil undersøgerne i børnehuset alene fokusere på de forhold hos barnet eller den unge, der er relateret til overgrebet eller mistanken om overgrebet, og det er derfor fortsat påkrævet, at myndighedsrådgiveren foretager en samlet børnefaglig undersøgelse efter Servicelovens § 50.

12

Myndighedsrådgiveren skal arbejde på at fastholde en normal hverdag for barnet ved at sikre, at der er trykkespersoner og omsorg for barnet i hverdagen.

14

Under behandlingen af en sag, hvor børnehuset benyttes, kan personalet i børnehuset, politiet og anklagemyndigheden, sundhedsmyndigheden, autoriserede sundhedspersoner og kommunale myndigheder, indbyrdes udveksle oplysninger om rent private forhold vedrørende barnets eller den unges personlige og familiemæssige omstændigheder, hvis udvekslingen må anses for nødvendig af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling. Udvekslingen af oplysninger har til formål at undgå, at barnet skal fortælle om overgrebet flere gange, jf. Serviceloven § 49 b.

BØRNEHUS SJÆLLAND I NÆSTVED

Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom, skal Roskilde Kommune som led i den børnefaglige undersøgelse benytte Børnehus Sjælland i Næstved. I Børnehus Sjælland håndteres som udgangspunkt sager, hvor overgrebet har en sådan karakter, at der er behov for et samarbejde mellem kommune, politi og/eller sundhedsvæsen. Det er kommunen, der vurderer, hvorvidt der er tale om en sag, der involverer politi og/eller sundhedsvæsenet. Kommunen bevarer myndighedsansvaret i forhold til barnet eller den unge under hele forløbet i Børnehuset.

Samarbejde mellem kommunen og Statsforvaltningen

I skilsmisssager, hvor forældrenes konfliktniveau overskygger fokus på barnet, fx på grund af sociale problemer i familien eller beskyldninger om vold og overgreb mod barnet, skal der etableres et tættere samarbejde mellem Børn og Unge og Statsforvaltningen for at sikre en målrettet indsats over for barnet og forældrene.

Formålet med det tættere samarbejde er:

- at sikre, at der hurtigere nås frem til en afgørelse,
- at sikre at konflikten mellem forældrene begrænses,
- at begrænse den belastning, som sagsbehandling hos flere myndigheder kan udgøre for barnet

Herudover er der også behov for at sikre, at Statsforvaltningen får de oplysninger, Børn og Unge har om barnets og familiens sociale forhold, så de indgår i grundlaget for den afgørelse, der træffes, herunder i sager, hvor der er mistanke om vold eller seksuelle overgreb i hjemmet.

Indsatsen i Børnehuset består af en udredning og undersøgelse af barnets eller den unges forhold med henblik på at afdække barnets eller den unges behov for særlig støtte foranlediget af overgrebet. Undersøgelsen foretages som en del af den børnefaglige undersøgelse.

I forbindelse med en konkret efterforskning anvender politiet Børnehusets børnevenligt indrettede vidneafhøringslokale til at foretage videoafhøring af barnet eller den unge. Politiet vurderer, om der er behov for en retsmedicinsk undersøgelse.

Som udgangspunkt kan børn til og med 12 år blive videoforført i Børnehuset. I særlige tilfælde kan der dog dispenseres fra denne aldersgrænse begrundet i barnets/den unges udvikling og psykiske tilstand. Det kan fx være tilfælde, hvor en ung over 12 år har en kognitiv funktionsnedsættelse.

Politiet bestemmer, hvor børn og unge over 12 år skal afhøres. I tilfælde hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, kan politiet vælge at afhøre unge over 12 år i børnehusets lokaler.

Unge over 12 år deltager som udgangspunkt i det efterfølgende retsmøde.

I Børnehuset inddrages endvidere sundhedsfagligt personale i en vurdering af barnets behov for lægelig undersøgelse og behandling. Sideløbende med politiets og sundhedsvæsenets indsats vurderer Børnehusets personale, om det er relevant at tilbyde barnet eller den unge og dets nære relationer krisestøtte. Personalet i Børnehuset yder rådgivning og vejledning til den kommunale myndighedsrådgiver i forhold til den børnefaglige undersøgelse og håndteringen af den samlede families situation, herunder barnets og familiens evt. fremadrettede behov for særlig støtte. Det er fortsat Roskilde Kommune, der har myndighedsansvaret under hele forløbet i sagen, hvor Børnehuset benyttes.